

ANGELA DAVIS

Bir Otobiyografi

Çeviri: Seda Ateş

© KARAKARGA YAYINLARI 83

Her hakkı saklıdır. Bu eserin aynen ya da özet olarak hiçbir bölümü, telif hakkı sahibinin yazılı izni alınmadan kullanılamaz.

Angela Davis: Bir Otobiyografi

Angela Davis

Çeviri: Seda Ateş

Genel Yayın Yönetmeni: M. K. Perker

Yayın Koordinatörü: Mesud Ata

Editör: Başak Tan

Reklam ve Tanıtım Müdürü: Bilgen Ülgen

1. Baskı: Kasım 2017

ISBN: 978-605-9670-85-2

*İmtiyaz Sahipleri: Yelda Cumaloğlu, M. K. Perker
KaraKarga Yayınları, Destek Yayınları'nın alt kuruluşudur.*

Yayıncı Sertifika No: 13226

Adres: Abdi İpekçi Cad. No 31/5

Nişantaşı / İstanbul

Tel: (0 212) 252 22 42

Fax: (0 212) 252 22 43

 karakarga.com

 info@karakarga.com

 karakargayayinlari

 karakargayayinlari

 karakargayayin

Baskı: Deniz Matbaa Mücellit

Adres: Gümüşsuyu Cad. Odin İş Merkezi

Kat 2, B Blok, No 403, Topkapı - İstanbul

Tel: 0 212 613 30 06

Matbaa Sertifika No: 29652

Kuvvetim, ailem için.

Işığım, yoldaşlarım için.

Mücadeleci ruhları kurtarıcım olan kız kardeşlerim ve erkek kardeşlerim için.

Merhametleri duvarlarla, parmaklıklarla, hücrelerle tahrip edilemeyecek olanlar için.

Irkçılık ve sınıf farkı tarihimizden sonsuza dek silinene kadar mücadeleyi bırakmayacak olanlar için.

Teşekkürler

Maalesef, bu kitabın hazırlanmasında bir şekilde emeği geçen herkesin adını burada anmam mümkün değil. Ancak, içlerinden bazılarına özellikle değinmek isterim.

Bu kitabı yazmak beni harikulade bir yazar olan, ilham verici bir siyahî kadınla tanıştırmakla kalmadı, bana onunla birlikte çalışma fırsatı da sağladı. Editörüm, Toni Morrison kıymetli yardımlarda bulunmanın yanı sıra siyasi tutuklulara özgürlük mücadelemizdeki sorumluluğum sebebiyle kitap çalışmasının sürekli bölünmesini de sabır ve anlayışla karşıladı.

Küba Komünist Partisi'ne ve Birinci Sekreteri Fidel Castro'ya, taslak üzerinde rahatça çalışabileyim diye, beni birkaç ay Küba'da kalmaya davet ettikleri için minnettarım.

Charlene Mitchell, Franklin Alexander, Victoria Mercado, Bettina Apt-heker, Michael Meyerson, Curtis Stewart ve avukatım Leo Branton bu taslağı çeşitli aşamalarda okudular. Sandy Frankel ve Irkçı ve Siyasi Baskılara Karşı Ulusal İttifak'ın [National Alliance Against Racist and Political Repression] üyeleri daima eş başkanlık görevimin gerektirdiği acil sorumluluklarla kitap çalışmalarımı uyum içinde sürdürmemi sağladılar. Hepsine borçluyum.

GİRİŞ

Özyaşamöykümün bu yeni baskısı, ilk baskıdan neredeyse on beş yıl sonra piyasaya çıkıyor. Ben okura kıymetli, kapsamlı bir yaşamöyküsü sunamayacak kadar genç olduğumu düşünürken, beni bu kitabı yazmam için teşvik edenlere minnettarım. Hayatımın geçen kırk dört yılını şimdi düşündüğümde, yazacağım kitap hem şekil hem de içerik açısından bambaşka olurdu. Ama bu kitabı yirmi sekiz yaşında yazdığım için mutluyum, çünkü bana göre 1960'ların sonunun ve 1970'lerin başının anlatımında ve analizinde önemli bir yer tutuyor. Ayrıca bu özyaşamöyküsü, o zamanki bakış açımı kavrayıp betimlediğim kişisel tarihim aynı zamanda.

Hayatımın o döneminde, pek çok insan gibi ben de her anımı siyahî özgürlük hareketinin acil, somut sorunları için aktivist çözümler bulmaya ve bu oyunda yer alan düşman güçlerin baskılarına uygun tepkiler vermeye adanmıştım. Gelecek nesiller için bu tarihi mücadeleyi sürdürmemiz gerektiğinin farkındaydım. Fakat olayların çığırından çıkmış bir hızla ilerlemesi, bu hareketlerde yer alanların uzun uzun düşünerek, tarihsel bir bakış açısıyla bu mücadeleleri kaydetmesini ve yorumlamasını engelliyordu.

Bir özyaşamöyküsü yazmakla ilgili başlangıçtaki çekincelerim, yalnızca o dönemle ve kendi hayatımla ilgili yazmak istemememle ilgili değildi, daha çok tarihin kişiselleştirilmesi ve şahsileştirilmesi eğiliminin bir parçası olmak istemiyordum. Dürüst olmam gerekirse, hissettiğim içgüdüsel kısıtlamalar sebebiyle kendim hakkında yazmaya utanıyordum. Başka bir ifadeyle, hayatımdaki olayları şahsi önemlerine göre ölçüp biçmemiştim. Daha çok, siyasi açıdan önem taşıdığını düşündüğüm deneyimlerimle hayatımı değerlendirmek için özyaşamöyküsü biçimini kullanmıştım. Bu değerlendirmenin siyasi tavrı, siyahî hareketteki aktivist faaliyetlerimden ve Komünist Parti üyesi olmamdan kaynaklanıyordu.

Bu kitabı yazarken, genç kadınların özgürlük hareketinde gelişen, kişisel şeyleri siyasi şeylerle safça ve sorgusuz sualsiz bir tutma eğilimine şiddetle karşıydım. Bana göre, bu fikir birbirinden dağlar kadar farklı olayları, örneğin siyahilerin ırkçı polis cinayetlerine kurban gitmesiyle beyaz kadınların eşlerinin sözlü, cinsiyetçi tacizine maruz kalmasını birbirine denk görme eğilimiydi. O dönemde çok kereler polis şiddetini bizatihi yaşadığım için, feministlerin “kişisel olan siyasidir” sloganına olumsuz tepki vermem sanırım anlaşılabilir. Hâlâ bu iki yönü eşdeğer gören kolaycı çabaları onaylamamakla birlikte, kişisel ve siyasi olanları kesin çizgilerle ayırma çabalarının da kaçınılmaz olarak sosyal gerçekliğin yanlış yorumlanmasına sebebiyet verebileceği hissini anlıyorum. Örneğin, aile içi şiddet tamamen yaygın cinsiyet siyasetinin bir sonucu; çünkü kişisel bir ilişkinin mahrem alanında gerçekleşiyor. Bu sebeple, kişisel ve siyasi olanın diyalektiğini daha iyi açıklayacak bir değerlendirme sunmadığım için üzüntümü dile getirmek isterim.

O zamanlardaki yaklaşımım, sanırım gücünü tarihin doğuştan gelen ulvi özelliklere sahip insanlarca yazıldığı fikrini silmeye çalışıp tabandan katkı sunmaya ve kazanım elde etmeye önem vermemden alıyordu. Maalesef pek çok insan, benim ismim ve davam basında geniş yer bulduğu için, 1970’ten 1972’ye dek süren tutukluğum ve davam esnasında yükselen itirazların, siyahî bir kadının devletin baskıcı gücünü başarıyla alt etmesinden kaynaklandığını düşündü. Bizim gibi hayatları boyunca siyasi baskılara karşı aktif mücadele sürdürmüş olanlar tabii ki bu savaşın taraflarından birinin devlet olduğunun, diğerininse tek bir birey değil ırkçılığa ve siyasi baskılara karşı çıkan binlerce insanın müşterek gücü olduğunun farkındaydı. Aslına bakarsanız davamın basında genişçe yer bulmasının temel sebebi, Marin County Adliyesi’ndeki tutuklu isyanının sansasyonel bir şekilde haber verilmesi değil, sayısı ve kimlikleri bilinmeyen çok sayıda insanın, benim durumum sebebiyle değil de, o dönemdeki ilerici hareketlerin topluca teşvikiyle harekete geçme-yiydi. Kuşkusuz, bütün suçlamalardan aklandığımda kazandığımız zafer, bugün hâlâ halk hareketlerinin kazanımlarında bir mihenk taşı gibi görülebilir.

Hayatımdaki siyasi tehditler 1970’lerin başından beri durmaksızın devam etti. 1988’de, hâlâ Komünist Parti Ulusal Komitesi’nin bir üyesiyim ve Irkçı ve Siyasi Baskılara Karşı Ulusal İttifak için çalışmaya devam ediyorum. Ayrıca Siyahî Kadınlar İçin Ulusal Sağlık Projesi’nin yönetim kurulunda aktif bir üyeyim.

Günümüzde gittikçe daha fazla insan ilerlemeci amaçlara ilgi duyuyor. Reagan yönetiminde geçen sekiz yılda, iktidardaki muhafazakâr güçler bazı geçmiş kazanımlarımızın yok edilmesine sebep oldular. Ayrıca işçi hareketinde, kampüslerde ve cemiyetlerde kitlesel aktivizmin güçlü bir biçimde yükseldiğine şahit olduk. Güney Afrika'daki ırk ayrımına, aile içi şiddete, Orta Amerika'daki müdahalelere, ev-ofislerin kapanması kararına karşı yürütülen geniş çaplı ve etkili mücadeleler, siyasi yapıyı bu meselelere yönelmeye zorladı. Kadın hareketinde daha fazla sayıda işçi ve beyaz olmayan kadın söz sahibi oldukça, kadınların eşitliği için yürütülen kampanyanın kapsamı genişledi ve buna bağlı olarak olgunlaştı. Halk hareketlerinin bir sonucu olarak bugün seçilmiş, ilerlemeci siyahî yetkili sayısı eskiye nazaran daha fazla. Demokratik Parti adaylık seçimini kazanamamış olsa bile Jesse Jackson, çok başarılı bir kampanya yürüterek halkımızdaki ilerlemeci düşünce yapılarını geliştirdi.

Bu giriş yazısını yazarken, Aaron Boye'un zamansız ölümünün matemini, birçok arkadaşım ve yoldaşım ile paylaşıyorum. Aaron, bu özyaşamöyküsünün sayfalarında adları sık sık anılan Charlene Mitchell'in, Franklin ve Kendra Alexander'ın yeğeni, Steven Mitchell'in da kuzeniydi. Aaron iki yıl önce UCLA'dan mezun olurken, beni siyahî öğrencilerin mezuniyet töreninde bir konuşma yapmam için davet etmişti. Öğrencilere, onların bu enstitüde yer alabilmesini sağlayan mücadeleyi asla unutmamalarını ve buna karşılık olarak adalet ve eşitlik için devam eden mücadeleye kişisel katkıları sunmak için gönüllü olmalarını tavsiye etmiştim. Çocukluğu hayatını bu ilerlemeci amaçlara vakfetmiş akrabaların ve dostların arasında geçen Aaron, onların çabalarının meyvesini yediğinin bilincindeydi. Ve gelecekteki mücadelelerin tohumlarını ekmeye çoktan başlamıştı.

Bu özyaşamöyküsünü en başta hayatlarını kaybeden yoldaşlarımıza adanmıştım. Aaron Boye'un adını da, eğer aramızda olsalar cephenin ön saflarında yer alacak olan bu insanların listesine eklemek isterim.

Önsöz

Bu kitabı yazmak için yanıp tutuşmuyordum. Benim yaşımda özyaşamöyküsü yazmaya girişmek küstahlık gibi görülebilirdi. Dahası, hayatım, yapıp ettiklerim, düşündüklerim ve başıma gelenler hakkında yazmanın, diğer kadınlardan - diğer siyahî kadınlardan - farklı olduğum için kendimi açıklamaya ihtiyaç duyduğum varsayımını ve bir benzemezlik tavrını gerektireceğini düşünüyordum. Böyle bir kitabın en önemli gerçeğe gölge düşüreceğini hissediyordum: hayatımı olduğu noktaya getiren güçler milyonlarca insanın hayatını şekillendiren ya da tarumar eden güçlerin tıpatıp aynısıydı. Üstelik bu güçlere verdiğim tepkilerin olağan tepkiler olduğuna inanıyordum. Siyasetle ilişkimin, Komünist Parti üyeliğimin, saldırı altındaki insanlığımızı savunmak için doğal ve makul bir yöntem olduğunu düşünüyordum.

Hayatımın yegâne sıradışı olayı pek de şahsi değildi; tarihte ufak bir sapmayla, dünyadaki milyonlarca insanın ortak çabasıyla işkenceden ve ölümden kurtarılan siyasi tutuklu, benim yerime başka bir kız kardeşim ya da erkek kardeşim de olabilirdi. Bu kitabı yazmaya pek gönüllü değildim çünkü kişisel tarihime odaklanmak, her şeyden önce davamı insanlara tanıtan bu harekete gölge düşürebilirdi. Ayrıca, sanki siyasi kimliğimden apayrı bir “gerçek” kimliğim varmış gibi hayatımı kişisel bir “macera” olarak ifade etmek de istemiyordum. Hayatımı buna malzeme edemezdim; olur da yazarsam, o kitap bir insan topluluğuna -yoksulluk ve ırkçılıkla mücadele eden bir topluluğa- duyduğum derin aidiyeti tam anlamıyla yansıtamaz, yapmacık kalırdı.

Bütün bunlara rağmen bu kitabı yazmaya, bunu bir siyasi özyaşamöyküsü olarak tasavvur edip beni hâlihazırdaki sorumluluklarım sürükleyen insanları, olayları ve güçleri vurgulamaya karar verdim. Böylesi bir kitap mühim ve işlevsel bir amaca hizmet edebilirdi. Neden birçoğumuzun hayatımızı -bedenlerimizi, bilgimizi, irademizi- ezilen insanların davasına adamaktan başka seçeneğimiz olmadığını, bu kitabı okuyarak daha fazla insan anlayabilirdi.

Çöküşü ve üst düzey siyasi makamların ırkçılığını maskeleyen perdelerin hızla düştüğü, küresel kapitalist sistemin iflasının belirginleşmeye başladığı bu dönemde daha fazla insanın -siyahî, kahverengi, kıvı, sarışın ve beyaz- bizim mücadeleci topluluğumuza katılma ihtimali vardı. Ancak bu gerçekleştiğinde, bu girişimimi işe yarar addedeceğim.

İÇİNDEKİLER

BÖLÜM I - Ağlar	17
BÖLÜM II - Kayalar	93
BÖLÜM III - Sular	131
BÖLÜM IV - Alevler	163
BÖLÜM V - Duvarlar	299
BÖLÜM VI - Köprüler	367